

(3 Hours)

(Total Marks-100)

N.B.: 1) Attempt any **five** questions.

2) All questions carry **equal** marks.

3) Answer of the **two** sections should be written in the **same** answer book.

4) The questions paper only for **IDOL** students.

Section- I

Q. 1) Explain the concept of rural marketing and state the importance of rural marketing.

OR

Suggest the remedial measures on problems of rural marketing in rural area.

Q. 2) State the nature and types of agricultural marketing in rural area.

OR

Explain the importance and factors of agricultural marketing in rural development.

Q. 3) Discuss the agricultural marketing inter-mediators in rural development.

OR

State the details information of Food Corporation of India.

Section- II

Q. 4) Explain the concept of rural finance and state the importance of rural finance in rural development.

OR

State the causes and consequences of rural indebtedness in rural areas.

Q. 5) Explain the various sources of non-institutional finance in rural finance.

OR

Explain the various objectives and functions of Regional Rural Bank.

Q. 6) State the various types of Self-Help-Group. Review the functions of Self Help Group.

OR

Explain the various problems and importance of Self Help Group in rural areas.

[मराठीत रुपांतर]

[वेळ- ३ तास]

[एकूण गुण- १००]

सूचना- १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.

२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

३) दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.

४) सदर प्रश्नपत्रिका फक्त दूर व मुक्त शिक्षण संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी आहे.

विभाग-१

१) ग्रामीण विपणनाची संकल्पना स्पष्ट करून ग्रामीण विपणनाचे महत्व सांगा.

किंवा

ग्रामीण भागातील ग्रामीण विपणनाच्या समस्यावर उपाययोजना सुचवा.

२) ग्रामीण भागामध्ये कृषी विपणनाचे स्वरूप व प्रकार स्पष्ट करा.

किंवा

ग्रामीण विकासात कृषी विपणनाचे महत्व व घटक सांगा.

३) ग्रामीण विकासात कृषी बाजारपेठेतील मध्यस्थांची चर्चा करा.

किंवा

भारतीय अन्नधान्य महामंडळाची सविस्तर माहिती द्या.

बिभाग-२

४) ग्रामीण वित्तपुरवठ्याची संकल्पना स्पष्ट करून ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे ग्रामीण विकासातील स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

ग्रामीण भागातील कर्जबाजारीपणाची कारणे व परिणाम सांगा.

५) ग्रामीण वित्तपुरवठ्यातील बिगर संस्थात्मक वित्तपुरवठ्याचे विविध मार्ग सांगा.

किंवा

प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची विविध उद्दिष्ट्ये आणि कार्य स्पष्ट करा.

६) स्वयंसहाय्यता बचत गटाचे विविध प्रकार सांगून स्वयंसहाय्यता बचत गटांच्या कार्याचा आढावा घ्या.

किंवा

ग्रामीण भागात स्वयंसहाय्यता बचत गटांच्या विविध समस्या व महत्व विशद करा.